

1. Зерновий коридор: перші підсумки відновлення агроекспорту з України. Стаття від 08.11.2022 р. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3561950-zernovij-koridor-persi-pidsumki-vidnovlenna-agroeksportu-z-ukraini.html>.

2. Звіт про надходження та використання коштів загального фонду (форма № 2д) за 2021 рік. URL: https://dsbt.gov.ua/sites/default/files/imce/_pdf/form_f2_gik_2021.pdf.

3. Юнін О. С., Логвиненко Б. О. Окремі питання застосування заходів адміністративної відповідальності за порушення у сфері дорожньої інфраструктури. Юридичний вісник. 2022. № 4. С. 33-41.

4. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 р. № 8073-Х. Відомості Верховної Ради УРСР. 1984. № 51. Ст. 1122.

5. Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо окремих питань здійснення габаритно-вагового контролю: Закон України від 29.06.2021 р. № 1582-IX. *Відомості Верховної Ради України*. 2021. № 36. Ст. 304.

УДК 342.951+342.78

DOI: 10.31733/17-03-2023-206-208

Сергій ПОТЕРЯЙКО

заступник начальника
науково-організаційного відділу,
кандидат військових наук, доцент

Ксенія БСЛІКОВА

старший науковий співробітник
науково-організаційного відділу,
доктор наук з державного
управління, професор

Олександр ТВЕРДОХЛІБ

професор кафедри державного
управління у сфері цивільного захисту

доктор наук з державного управління, доцент
(*Інститут державного управління
та наукових досліджень
з цивільного захисту*)

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ
ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗАДЛЯ ГАРАНТУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ
БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

Виявлення особливостей та проблемних аспектів функціонування правового механізму державного управління структурами сфери цивільного захисту (далі – ЦЗ) щодо забезпечення державної безпеки України в умовах воєнного стану є наразі актуальною проблемою.

Відповідно до положень [1] національна безпека України – це захищеність національних інтересів України від реальних та потенційних загроз, якими є життєво важливі інтереси людини, суспільства і держави, реалізація яких забезпечує так само безпечні умови життєдіяльності громадян. Водночас спроможності складових сектора безпеки та оборони (далі – СБОУ), зокрема органів управління та сил ЦЗ, Державної служби України з надзвичайних ситуацій (далі – ДСНС) щодо створення безпечних умов життєдіяльності населення виявляються під час проведення комплексного огляду – процедури оцінювання їх стану і готовності, за результатами якої визначаються заходи, спрямовані на досягнення ними необхідних спроможностей до виконання завдань за призначенням у поточних і прогнозованих умовах безпекового середовища.

Разом з тим, ДСНС здійснює заходи щодо захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій (далі – НС), запобігання їх виникненню, ліквідації наслідків тощо. Заразом, відповідно до [2] для системного захисту України від загроз національній безпеці керівництво держави вважає за необхідне здійснювати заходи щодо розвитку СБОУ, зокрема завдяки оптимізації державної системи ЦЗ через удосконалення її структури та

системи управління, процесу реагування на загрози, пов'язані з НС будь-якого характеру, уточнення завдань на мирний час та особливий період.

Відповідно до [3] особливий період – це період, що настає з моменту оголошення рішення про мобілізацію (крім цільової) або доведення його до виконавців стосовно прихованої мобілізації чи з моменту введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях, та охоплює час мобілізації, воєнний час і частково відбудовний період після закінчення воєнних дій. Там само визначено, що ЦЗ України у мирний час здійснюється відповідно до [4], а в особливий період (зокрема у воєнний час) та з метою підготовки до нього – з урахуванням особливостей, визначених нормами міжнародного гуманітарного права, законодавством про оборону, мобілізацію та правовий режим воєнного стану.

Отже, аналіз вищерозглянутих нормативно-правових актів засвідчив про те, що в них не окреслено функції та завдання ДСНС, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади відповідно до здійснення заходів ЦЗ під час введення правового режиму воєнного стану в державі.

Тому для досягнення мети дослідження вважаємо за необхідне провести аналіз законодавства сфери ЦЗ щодо забезпечення державної безпеки України в умовах воєнного стану. Відповідно до [4] в особливий період, зокрема у воєнний час єдина державна система цивільного захисту (далі – ЄДСЦЗ) функціонує з урахуванням особливостей, що визначаються відповідно до вимог норм міжнародного гуманітарного права [5-6]. Водночас у [5] та [7] визначено завдання суб'єктам забезпечення ЦЗ щодо приведення ЄДСЦЗ, її функціональних та територіальних підсистем у готовність до виконання завдань за призначенням в особливий період. Там само вказано, що військові адміністрації на територіальному рівні управління здійснюють повноваження з організації та участі у здійсненні заходів, пов'язаних із мобілізаційною підготовкою та ЦЗ.

Так само, у [4] та [8] додатковими завданнями ЄДСЦЗ у відбудовний період є проведення цільової мобілізації та залучення мобілізаційного ресурсу для ліквідації наслідків ведення воєнних дій та НС.

Дотично до положень [4] зазначимо, що до змісту мобілізаційної підготовки віднесено підготовку ЄДСЦЗ до функціонування в умовах особливого періоду, підготовку керівного складу органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування ЄДСЦЗ, підприємств, установ і організацій до дій у разі мобілізації [3].

Зазначимо, що відповідно до [6] залежно від масштабу та особливостей НС, що прогнозується чи виникла, в Україні або в межах конкретної її території встановлюється один із режимів функціонування ЄДСЦЗ, а саме: повсякденного функціонування, підвищеної готовності, НС та надзвичайного стану. Отже, у зазначеному законі режим функціонування ЄДСЦЗ під час введення воєнного стану не передбачено, лише визначено додаткові завдання у відбудовний період.

Центральним органом виконавчої влади, що провадить свою діяльність у сфері ЦЗ є ДСНС. Відповідно до [9] з-поміж основних завдань ДСНС виокремлюють реалізацію державної політики у сфері ЦЗ, захист населення і територій від НС, запобігання їх виникненню, ліквідацію наслідків, рятувальну справу, гасіння пожеж, пожежну та техногенну безпеку, діяльність аварійно-рятувальних служб тощо. З метою реалізації зазначеного завдання ДСНС забезпечує здійснення заходів з мінімізації та ліквідації наслідків НС, пов'язаних із терористичними актами, а також проводить просвітницьку та практично-навчальну роботу з метою підготовки населення до дій у зазначених умовах. Втім, питання щодо функцій та завдань структури ДСНС в умовах воєнного стану у положенні про ДСНС не окреслено.

Таким чином, нами проведено аналіз законодавства України у сферах національної безпеки та ЦЗ. На підставі цього виявлено окремі розбіжності та прогалини в законодавстві, зокрема у правовому механізмі державного управління щодо визначення функцій та завдань структурам сфери ЦЗ під час воєнного стану та в особливий період. З метою усунення недоліків та прогалин у законодавстві сфер національної безпеки та ЦЗ пропонується внести відповідні зміни та доповнення до них, що стане подальшим напрямом наукових досліджень за вказаним напрямом.

1. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>.

2. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України»: Указ Президента України № 392/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#Text>.

3. Про оборону України: Закон України від 06.12.1991 р. № 1932-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12#Text>.

4. Кодекс цивільного захисту України: Закон України від 02.10.2012 р. № 5403-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>.

5. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>.

6. Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію: Закон України від 21.10.1993 р. № 3543-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3543-12#Text>.

7. Про організацію функціонування єдиної державної системи цивільного захисту в умовах воєнного стану : розпорядження Кабінету Міністрів України від 24.02.2022 р. № 179-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179-2022-%D1%80#Text>.

8. Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту: постанова Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 р. № 11. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/11-2014-%D0%BF#Text>.

9. Про затвердження Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій: постанова Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 р. № 1052. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1052-2015-%D0%BF#Text>.

УДК 342.95+343.13

DOI: 10.31733/17-03-2023-208-212

Сергій ШАТРАВА

завідувач науково-дослідної лабораторії
з проблем досудового розслідування
доктор юридичних наук, професор

Олена ПОГОРІЛЕЦЬ

науковий співробітник
науково-дослідної лабораторії
з проблем досудового розслідування
Харківського національного
університету внутрішніх справ

**ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ
ПРАВопорушення: ВИРІШЕННЯ ПИТАННЯ ПІСЛЯ ЙОГО ВИКОНАННЯ
ТА НАСЛІДКИ У ВИПАДКУ ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДОЗРУ ОСОБИ
У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ ПО ДАНОМУ ФАКТУ**

Наукова праця буде спрямована на з'ясування та розкриття практичного питання пов'язаного із законністю закриття справи про адміністративне правопорушення за п. 8 ч.1 ст. 247 Кодексу України про адміністративні правопорушення, враховуючи, що справа розглянута в 2019 році та по ній винесено постанову за ч. 1 ст. 78 КупАП, якою накладено адміністративне стягнення у вигляді штрафу і він сплачений у добровільному порядку, а у 2023 році керівнику підприємства вручено повідомлення про підозру у вчиненні кримінальних правопорушень передбачених ч. 1 ст. 241 та ч. 2 ст. 367 Кримінального кодексу України.

На початку зазначимо, що ст. 1 КУпАП встановлено, що завданням цього Кодексу є охорона прав і свобод громадян, власності, конституційного ладу України, прав і законних інтересів підприємств, установ і організацій, встановленого правопорядку, зміцнення законності, запобігання правопорушенням, виховання громадян у дусі точного і неухильного додержання Конституції і законів України, поваги до прав, честі і гідності інших громадян, до правил співжиття, сумлінного виконання своїх обов'язків, відповідальності перед суспільством.

Відповідно до ст. 7 КУпАП ніхто не може бути підданий заходу впливу у зв'язку з адміністративним правопорушенням інакше як на підставах і в порядку, встановлених законом. Проведення в справах про адміністративні правопорушення здійснюється на основі суворого додержання законності. Застосування уповноваженими на те органами і посадовими особами заходів адміністративного впливу провадиться в межах їх компетенції, у точній відповідності з законом.